

anbefale det høje Ting at forkaste de stillede Ændringsforslag, og jeg skal gentage, at det, som jo er Hovedpunktet i Ændringsforslaget, er det, at man fra de Herrers Side ikke vil være med til at lade Statskassen yde noget klækkeligt til Tiendeafløsningen, idet man ser de Interesser, man fra den Side skal forfægte, saaledes, at man i dette Tilfælde skal være øm over for Statskassen, og at man i dette Tilfælde skal passe paa, at der intet gaar ud af Statskassen, selv om det, der gaar ud, skal anvendes til Udligning af gammel Uret og gammel Urettfærdighed.

Busk: Jeg skal ikke yderligere bekræfte de Udtalelser, som den ærede Ordfører for Forslagsstillerne begyndte med. Det er virkelig de Herrers egen Skyld, at dette Lovforslag ikke er kommet i Udvalg. Selv om det kun var et Parti, der er i Mindretal her i Salen, der havde ønsket dette, vilde dette Ønske være imødekommet. Det er jo en offentlig Hemmelighed, at Partierne holde Møde og tale om Lovforslagene, inden de blive behandlede — det har været nyttigt og brugeligt alle Dage — og Flertallet i denne Sal bruger selvfølgelig ogsaa denne Skik. Det holdt altsaa Møde, før dette Lovforslag var til første Behandling, og man skiltes da med den Beslutning, at det vilde komme an paa Udtalelserne her i Salen, om vi skulde have denne Sag i Udvalg eller ikke. Hvis der fra nogen Side her var blevet rejst et Krav derom, eller hvis der var blevet gjort stærke Indvendinger mod Realiteten af dette Lovforslag, vilde det absolut være gaaet i Udvalg. D'Hrr. have altsaa sig selv at takke for, at det ikke er sket.

Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Borgbjærg) henviste i sine Udtalelser til mig og mine Bemærkninger ved 1ste Behandling, jeg havde ment, at 24 Gange var for meget, og derfor ventede han særlig Støtte fra min Side. Jeg staar ved mine Udtalelser fra første Behandling, og dem skal jeg senere komme tilbage til, jeg ønsker først at motivere, hvorfor jeg ikke kan følge det ærede Medlem i at stemme for hans Ændringsforslag. Den første Grund, jeg vil anføre til ikke at stemme for Ændringsforslagene, er, at det ikke vil hjælpe os Tiendeydere det allerfjerneste. Vi skulle efter det foreliggende Lovforslag af med 18 Gange det, der forlanges, og efter det ærede Medlems Forslag skulle vi ogsaa af med det samme, saa at vi tiendeydende Landboere, der i dette Stykke ere dem, der alene maa holde for, ville

ikke have den fjerneste Nytte af det ærede Medlems Ændringsforslag. Det er altsaa min første Grund til ikke at være d'Hrr. særlig taknemmelig for Ændringsforslagene. Vi faa endydermere den Følelse, for saa vidt alle Socialdemokrater ere enige med det ærede Medlem, der er Ordfører, at det bliver ikke dem, der ville hjælpe os til at faa en gammel skammelig Uret hævet.

Den anden Grund, hvorfor jeg ikke kan anbefale Ændringsforslagene, er den, at jeg synes, at en Lov i Henhold dertil vilde være uretfærdig særlig lige over for Tiendetagerne. Jeg skal ikke komme dybt ind paa Historien. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds er jo akademisk Borger, og man maa vel da gaa ud fra, at han kender sin Historie mange Gange bedre end vi Bønder. Det, jeg særlig klagede over, var det Misbrug, der var sket med Kongetienden, som Godsejerne og Adelen den Gang fik, fordi de havde været med til at hjælpe til at banke os Bønder. Nu er Forholdet i vort Land saaledes, at i 9 af 10 Tilfælde, ja i flere, ere de Familier, der nu eje Tienderne, ikke de samme, som ejede dem den Gang. Hvad er der sket siden den Tid? Vi skulde jo have Enevælden indført, og der var intet, der var mere i Vejen for disse Enevoldskonger end den gamle danske Adel, det var Datidens Storbønder, dem kunde de ikke faa Magt over, derfor vilde de have dem udryddet, og det lykkedes ogsaa at faa den gamle danske Adel udryddet, saa der kun er et Par Slægter tilbage. Men der skulde jo være noget til at pynte Tronen med, og saa fik de indført tysk Adel — det ved det ærede Medlem meget bedre Besked med end jeg. Derfor er det historisk vitterligt, at vi mindre Folk paa Landet have større Ret til at hævde, at de Ejendomme, vi sidde paa, ere i langt ældre Besiddelse end de, som de høje Herrer sidde inde med, det tror jeg, vi skulde være i Stand til at bevise. Naar det nu er saa, at andre Slægter end de oprindelige eje Ejendommene, og de paagældende Tiendejere altsaa i mange Tilfælde have købt disse Tiender og have betalt dem med klingende Mønt, ville vi — naturligvis nok forlange en Tiendeafløsning men kun mod fuld Erstatning. Vi forlange ikke andet end Retfærdighed, saa vidt det i denne syndige Verden kan lade sig gøre at yde den. Men nu at sige til dem, at de kun skulle have 18 Gange, forekommer mig vilde være uretfærdigt. Der er imidlertid en Uretfærdighed til, og det synes navnlig at være det, der gør, at det ærede Medlem er sær-